

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1005852

Houten, 30 juni 2026

gemeente Houten

Onderwerp:

Perspectiefnota 2027

Beslispunten:

1. De Perspectiefnota 2027 vast te stellen
2. De in de Perspectiefnota 2027 opgenomen programma-indeling vast te stellen als basis voor de Programmabegroting 2027 en de daaropvolgende planning- en controlcyclus.
3. Het geactualiseerde financiële vertrekpunt voor de Programmabegroting 2027 vast te stellen, inclusief de financiële effecten van de meicirculaire 2026.
4. De in de Perspectiefnota 2027 opgenomen begrotingsrichtlijnen vast te stellen als financieel kader voor de Programmabegroting 2027.

Samenvatting

Met de Perspectiefnota 2027 stelt de raad de financiële en bestuurlijke kaders vast voor de verdere uitwerking van de Programmabegroting 2027. De Perspectiefnota bevat een nieuwe programma-indeling, verwerkt de financiële effecten van de meicirculaire 2026 en stelt de begrotingsrichtlijnen voor 2027 vast. De beleidsmatige uitwerking van de ambities uit het coalitieakkoord vindt plaats via het collegeprogramma. De financiële vertaling wordt, waar mogelijk, gelijktijdig verwerkt in de Programmabegroting 2027.

Aanleiding

Om de Programmabegroting 2027 zorgvuldig voor te bereiden, is vooraf een actueel financieel en bestuurlijk kader nodig. De Perspectiefnota 2027 voorziet hierin en geeft tegelijkertijd inzicht in het vervolgproces voor de uitwerking van het coalitieakkoord.

Beoogd effect

Met de Perspectiefnota 2027 beschikt de raad over een actueel financieel en bestuurlijk kader voor de verdere uitwerking van de Programmabegroting 2027. Daarmee ontstaat een eenduidig vertrekpunt voor de uitwerking van de Programmabegroting 2027.

Argumenten per beslispunt

1.1 De gemeenteraad stelt de financiële kaders vast voor de Programmabegroting 2027

Op grond van artikel 2, eerste lid, van de Financiële verordening stelt de gemeenteraad bij aanvang van een nieuwe raadsperiode de programma-indeling vast. Door de programma-indeling gelijktijdig met de Perspectiefnota 2027 vast te stellen, stelt de raad vooraf de kaders vast voor de inrichting van de Programmabegroting 2027.

1.2 De nieuwe programma-indeling sluit beter aan bij de nieuwe bestuursperiode 2026-2030

De voorgestelde programma-indeling sluit beter aan bij de opgabegegerichte werkwijze van de gemeente en de maatschappelijke opgaven uit het coalitieakkoord 2026-2030. Door inhoudelijk samenhangende beleidsvelden binnen één programma onder te brengen, ontstaat een compactere, overzichtelijkere en meer integrale programmabegroting. De voorgestelde programma-indeling bestaat uit de volgende programma's;

1. Voor en met inwoners
2. Thuis in Houten
3. Samen leven
4. Werken en ondernemen
5. Groene en gezonde leefomgeving

1005852

6. Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie

1.3 De Perspectiefnota actualiseert het financiële vertrekpunt voor de Programmabegroting 2027

De meicirculaire 2026 leidt tot wijzigingen in de begroting en meerjarenraming. Door de latere planning van de Perspectiefnota vanwege de nieuwe bestuursperiode en de totstandkoming van het coalitieakkoord verwerkt de Perspectiefnota de financiële effecten van de meicirculaire direct. Daarmee actualiseert zij het financiële vertrekpunt voor de Programmabegroting 2027.

1.4 Een integraal financieel beeld bij de Programmabegroting 2027

Om een eenduidige en consistente lijn in de planning- en controlcyclus te hanteren, zijn in deze Perspectiefnota uitsluitend de financiële effecten van de meicirculaire verwerkt. De technische maatregelen uit het coalitieakkoord, autonome ontwikkelingen en wijzigingen in bestaand beleid worden integraal betrokken bij de Programmabegroting 2027. Hierdoor kan de raad de volledige financiële doorwerking van deze ontwikkelingen in samenhang beoordelen en ontstaat een actueel en volledig financieel beeld als basis voor de begrotingsbehandeling.

1.5 De Perspectiefnota heeft een beleidsarm karakter

De Perspectiefnota 2027 heeft een beleidsarm karakter. De periode tussen het vaststellen van het coalitieakkoord en het opstellen van deze Perspectiefnota is te kort om de ambities uit het akkoord zorgvuldig uit te werken. Daarnaast vragen een deel van de ambities en uitwerkingsopdrachten nog om een nadere financiële uitwerking, waardoor de gevolgen voor het begrotingssaldo nog onvoldoende in beeld zijn.

1.6 Een eerdere uitwerking van de prioritaire opgaven uit het coalitieakkoord is wenselijk

In lijn met het coalitieakkoord zet het college in op vier prioritaire opgaven: de uitvoering van de Spreidingswet, het versnellen van de woningbouw, het versterken van inwonersparticipatie en het vergroten van veiligheid. De uitvoering van de Spreidingswet betreft een wettelijke opgave die op korte termijn om concrete acties vraagt. Om direct te kunnen beginnen met de opgave Spreidingswet maken we gebruik van beschikbare financiële middelen (raadsvoorstel jaarrekening 2025, overhevelingsvoorstellen, beslispunt 5). Voor de benodigde structurele middelen volgt een nader voorstel in het collegeprogramma 2026-2030 en programmabegroting 2027.

1.7 De begrotingsrichtlijnen bieden een eenduidig financieel kader voor de Programmabegroting 2027

De raad stelt jaarlijks voorafgaand aan de Programmabegroting de begrotingsrichtlijnen vast. De begrotingsrichtlijnen bevatten de financiële uitgangspunten die worden gehanteerd bij het opstellen van de Programmabegroting 2027. Door deze uitgangspunten vooraf vast te stellen, ontstaat een consistente en financieel verantwoorde basis voor de verdere uitwerking van de begroting.

Kanttekeningen

1.1 Taakvelden en beleidsindicatoren worden bij de Programmabegroting 2027 vastgesteld

Artikel 2, tweede lid, van de Financiële verordening bepaalt dat de raad bij aanvang van een nieuwe raadsperiode per programma de taakvelden en beleidsindicatoren vaststelt. Met dit voorstel wordt alleen de programma-indeling vastgesteld. De taakvelden en de verplichte en aanvullende beleidsindicatoren volgen bij de Programmabegroting 2027. Daarmee is sprake van een gefaseerde besluitvorming, die past binnen de systematiek van de Financiële verordening.

1.2 Het huidige financiële voordeel is niet vrij beschikbaar

De meicirculaire 2026 leidt tijdelijk tot een gunstiger financieel perspectief door het uitstel van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds. De structurele financiële uitdagingen blijven echter bestaan. De verdere uitwerking van het coalitieakkoord en bestaande beleidsopgaven legt naar verwachting een aanzienlijk beslag op het begrotingssaldo. Het huidige financiële voordeel is daarom niet vrij beschikbaar.

1.3 De Perspectiefnota heeft een ander vertrekpunt dan het rapport over de financiële verkenningen

Ten opzichte van de ambtelijke financiële verkenningen die u dit voorjaar ter informatie ontving, lijkt de gemeentebegroting er een stuk beter voor te staan. Dat is niet het geval. De prognoses en scenario's uit de verkenningen brachten in beeld welke financiële impact de stapeling van investeringsplannen heeft als alles conform planning uitgevoerd zou worden. De boodschap was: dit alles bij elkaar is niet behapbaar, betaalbaar en 'leenbaar'. Komende periode moeten hierin lastige keuzes gemaakt worden en financiële ruimte gecreëerd. Deze prognoses en scenario's niet zijn in deze Perspectiefnota verwerkt. Alleen de harde cijfers zijn meegenomen in de Perspectiefnota.

Participatie

De Perspectiefnota 2027 is een kaderstellend financieel document. Een afzonderlijk participatietraject is daarom niet aan de orde. De gemeente betreft inwoners, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden bij de verdere uitwerking van beleidsvoorstellen en programma's waarvoor participatie passend of wettelijk voorgeschreven is.

Financiën en formatie

De Perspectiefnota 2027 verwerkt de financiële effecten van de meicirculaire 2026 en actualiseert daarmee het begrotingssaldo als volgt:

<i>Begrotingssaldo</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
<i>Perspectiefnota 2027 (€)</i>	359	-2.511	-2.920	-3.454

Communicatie

De gemeente publiceert de Perspectiefnota 2027 na vaststelling door de gemeenteraad via de gebruikelijke communicatiekanalen.

Voortgang

Na vaststelling van de Perspectiefnota 2027 volgt de verdere uitwerking van de Programmabegroting 2027 binnen de door de raad vastgestelde kaders. Het college legt in november 2026 de Programmabegroting 2027 en het collegeprogramma ter vaststelling aan de raad voor.

Evaluatie

N.v.t.

Houten, 30 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Perspectiefnota 2027, met bijlage
 - 1.a Toelichting meicirculaire
2. Gemeenschappelijk financieel toezichtkader gemeenten 2026

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Bram Kouwenhoven

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 1005852

gemeente Houten

Onderwerp

Perspectiefnota 2027

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 30 juni 2026 gelezen en besluit:

1. De Perspectiefnota 2027 vast te stellen
2. De in de Perspectiefnota 2027 opgenomen programma-indeling vast te stellen als basis voor de Programmabegroting 2027 en de daaropvolgende planning- en controlcyclus.
3. Het geactualiseerde financiële vertrekpunt voor de Programmabegroting 2027 vast te stellen, inclusief de financiële effecten van de meicirculaire 2026.
4. De in de Perspectiefnota 2027 opgenomen begrotingsrichtlijnen vast te stellen als financieel kader voor de Programmabegroting 2027.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 14 juli 2026.

De raad van de gemeente Houten,
De griffier a.i.,

M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,

H.C. Heerschop